

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายจรูญ อินทจาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๔๘

วันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท ชันวาอินเตอร์พุด จำกัด ที่ ๑ และนายบุญย์เอก โชควัฒนา ที่ ๒) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ง. ๓๑๑/๒๕๔๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๘๘ และมาตรา ๒๘๙ หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๒๖ ในหมวดนี้

“ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๓๘ ตี มาตรา ๓๘ จิตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทแล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ เมื่อได้ดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเสร็จสิ้น ให้พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นอันยกเลิก

เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการควบกิจการของบรรษัทกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินแล้ว หรือเมื่อบรรษัทได้ออนกิจการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแสดงการควบกิจการหรือโอนกิจการของบรรษัทเสร็จสิ้น

ความเห็น

เนื่องจากขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องนี้ ได้มีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว โดยบทบัญญัติมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๔ ขัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเป็นกรณีที่ต้องวินิจฉัยคำร้องนี้ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๑ บททั่วไป โดยบทบัญญัติในมาตรา ๒๗

บัญญัติรับรองว่าสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่น ๆ ของรัฐบาล บทบัญญัติในมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ว่าสิทธิและเสรีภาพนั้นจะถูกจำกัดไม่ได้ เว้นแต่เป็นไปตามเงื่อนไขที่มาตรา ๒๕ นี้บัญญัติไว้คือ ให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ โดยต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ ซึ่งต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ และกฎหมายที่ตราขึ้นนี้ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ส่วนมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติในหมวดที่ ๓ ส่วนที่ ๒ เรื่องหลักความเสมอภาค ซึ่งมีหลักการว่า องค์กรของรัฐทุกองค์กร รวมถึงฝ่ายนิติบัญญัติต้องออกกฎหมายบังคับแก่บุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญอย่างเดียวกัน และบังคับต่อบุคคลที่แตกต่างกันในสาระสำคัญแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของแต่ละคน โดยบทบัญญัติในมาตรา ๓๐ ได้รับรองหลักการห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไว้ในวรรคสามว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ และบทบัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้ในวรรคสี่ว่า มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม ดังนั้น การปฏิบัติต่อบุคคลที่เหมือนกันในสาระสำคัญแตกต่างกัน หรือการปฏิบัติอย่างเดียวกันต่อบุคคลที่ต่างกัน ในสาระสำคัญโดยปราศจากเหตุผล จึงเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมาตรา ๒๖ บัญญัตินิยามของ “ธนาคารพาณิชย์” ให้หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ “สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอาจควบกิจการกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน

หรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดให้แก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และวรรคสองบัญญัติว่าเพื่อประโยชน์ในการควบกิจการหรือโอนกิจการ บริษัทอาจลดทุนได้โดยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง และมีให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๓ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามลดทุนมาใช้บังคับ โดยมาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๓๘ ตรี มาตรา ๓๘ จัตวา มาตรา ๓๘ เบญจ มาตรา ๓๘ ฉ และมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทแล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ซึ่งสรุปได้ว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจตรวจสอบให้ความเห็นชอบทั้งในกรณีการควบกิจการหรือการโอนกิจการปกติและกรณีเร่งด่วน ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐมนตรีในฐานะฝ่ายบริหารที่รักษาการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้พิจารณาตรวจสอบให้การควบกิจการและการโอนกิจการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และนอกจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกิจการหรือรับโอนกิจการบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจะได้ทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของบริษัททั้งหมดตามที่พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ มาตรา ๓๑ ประกอบพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕๓ บัญญัติไว้แล้ว พระราชบัญญัติการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ ฉ ยังบัญญัติถึงกรณีที่หากมีการโอนทรัพย์สินที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดแต่การค้ำประกัน ก็ให้หลักประกันนั้นตกแก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการด้วย นอกจากนี้ในการควบกิจการหรือการโอนกิจการ ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ก็ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือรับโอนกิจการ เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น

สำหรับพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยฯ มาตรา ๓๔ นั้น ก็ได้บัญญัติว่า เมื่อได้ดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเสร็จสิ้น ให้พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นอันยกเลิก

และเมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการควบกิจการของบรรษัทกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินแล้ว หรือเมื่อบรรษัทได้ออนกิจการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแสดงการควบกิจการหรือโอนกิจการของบรรษัทเสร็จสิ้น

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นกฎหมายที่จัดตั้งบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีสภาพเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการจัดตั้ง การขยาย และปรับปรุงการอุตสาหกรรมส่วนเอกชนให้ทันสมัย และสนับสนุนและดำเนินการให้เอกชนทั้งในและนอกราชอาณาจักรร่วมลงทุนภาคอุตสาหกรรมเอกชน ส่วนพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นกฎหมายที่บัญญัติหลักเกณฑ์การควบกิจการหรือโอนกิจการของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีเหตุผลในการตราเนื่องจากสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การประกอบธุรกิจของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีแหล่งเงิน เครือข่ายสาขา ปริมาณธุรกิจ การขยายขอบเขตธุรกิจ รวมทั้งต้นทุนในการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้ในระบบโดยมีฐานะและการดำเนินการที่มั่นคงและแข็งแกร่ง การควบกิจการเป็นมาตรการสำคัญในการดำเนินการดังกล่าวและเป็นการสร้างความมั่นคงระบบสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สามารถควบกิจการกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยควบกิจการหรือโอนกิจการ หากมีการควบกิจการหรือโอนกิจการโดยไม่ตราเป็นกฎหมายแล้วอาจจะขัดกับหลักการและวัตถุประสงค์ของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒

พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๖ เป็นบทนิยามศัพท์ที่บัญญัติที่ความหมายของ “ธนาคารพาณิชย์” และ “สถาบันการเงิน” ส่วนการนำคำดังกล่าวไปใช้บังคับ จะมีขอบเขตอย่างไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเนื้อหาของบทบัญญัติในแต่ละมาตราที่บัญญัติหรืออยู่ภายใต้บังคับของคำว่า ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน ส่วนบทบัญญัติในมาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกิจการหรือรับโอนกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทไว้อย่างชัดเจนและมีความต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และหากฝ่ายใดเห็นว่าสิทธิของตนถูกระทบกระเทือนหรือเห็นว่าอีกฝ่ายไม่ปฏิบัติตามหน้าที่แล้วย่อมนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดเพื่อให้สิทธิของบุคคลได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นธรรม โดยพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง ให้อำนาจบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอาจควบกิจการกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดให้แก่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินได้ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนโดยมิได้บังคับให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยต้องควบกิจการหรือโอนกิจการกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินโดยทันที และมีได้บัญญัติว่าบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจะต้องควบกิจการหรือโอนกิจการกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ดังนั้น การจะควบกิจการหรือโอนกิจการหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจโดยคะแนนเสียงของที่ประชุมผู้ถือหุ้นทั้งฝ่ายบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินตามเงื่อนไขที่ทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้

แม้พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ จะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลเกี่ยวกับการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยอยู่บ้างแต่ก็เป็น

การจำกัดสิทธิโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปเท่าที่จำเป็น เพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค และเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับ เป็นการทั่วไปในการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีได้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ อันจะทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาคหรือไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันในการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงไม่กระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมีได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างกันของ บุคคล ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติกรณีเมื่อได้มีการดำเนินการ ควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นอันยกเลิก และเมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การควบกิจการของบริษัท กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินแล้ว หรือเมื่อบริษัทได้โอนกิจการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแสดงการควบกิจการหรือ โอนกิจการของ บริษัทเสร็จสิ้น

เมื่อสภาพนิติบุคคลของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวสิ้นสุดลงโดยผลแห่งกฎหมายดังกล่าว อีกทั้งมีการรับโอนทรัพย์สิน สิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบไปแล้ว ย่อมไม่มีประโยชน์อันใดที่ยังคงใช้บังคับพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ อีกต่อไป และไม่มีการตีที่จะนำบทบัญญัติของพระราชกำหนดฉบับนี้ไปใช้ในการควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยซ้ำซ้อนได้อีกเช่นกัน จึงถือเป็นเหตุอันสมควรที่ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อได้ดำเนินการควบกิจการหรือโอนกิจการของบริษัทเสร็จสิ้นตามที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปและเท่าที่จำเป็นเพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค โดยไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับบุคคลทั่วไปในการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยไม่ได้บัญญัติให้ใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ อันจะทำให้บุคคลไม่ได้รับความเสมอภาคหรือไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันในการควบกิจการหรือการรับโอนกิจการของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่เป็นไปตามข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ อีกทั้งมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างกันของบุคคล ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แต่อย่างใด

ดังนั้น พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐

ด้วยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยไว้ จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗

ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐

นายจรรยา อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ